

Fællesskab og solidaritet

Nytårstale af Formanden for Naalakkersuisut Kim Kielsen

(Det talte ord gælder)

Kære landsmænd,

Et begivenhedsrigt år er nu gået, og et nyt har taget sin begyndelse. Jeg vil gerne takke alle borgere for året, der er gået. I har alle ydet en indsats for jeres familie, jeres arbejde og jeres land. Må I alle have et rigtigt Godt Nytår.

Det er i år, vi skal til stemmeurnerne for igen at vælge medlemmer til Inatsisartut. Der er gået mere end tre år, siden det sidste valg og meget er sket i det gode politiske samarbejde, vi har haft i de koalitioner, der har ligget til grund for Naalakkersuisuts arbejde. Der er sat mange nye og store initiativer i gang i de sidste 3 år. Derfor bliver det spændende at se vælgerens dom over de resultater, vi har opnået de sidste tre år. Jeg ser frem til valgkampen, hvor meninger brydes og vi skal slås på demokratisk vis om vælgerens gunst. Det er altid spændende og på samme tid glædeligt, når demokratiet viser sin styrke og vælgerne får det afgørende ord.

Drømmen om selvstændighed sidder i os alle, det er et naturligt ønske for et folk at være herre i eget hus. Men i vores iver efter at tage de store skridt og beslutninger for vort land, skal vi huske de svage i samfundet. Jeg har som formand for Naalakkersuisut pligt til at sikre, at de svage i samfundet ikke bliver glemt – at de ikke bliver ladet i stikken. Alle har en mulighed for en plads på udviklingens slæde.

Selvstændighed handler ikke kun om økonomi. Selvstændighed handler også om identitet og frihed. Tænk hvad vi kunne opnå ved at være mere inkluderende, frem for at grave grøfter. Tænk hvad vi kunne opnå ved at rose hinanden, frem for at pege fingre ad hinanden. Jeg tror på, at vi når længst og skaber mere lighed og selvværd i samfundet, ved at være solidariske, støtte hinanden og løfte i flok.

Netop lighed har Naalakkersuisut haft i fokus, ved den markante reform af priserne for el og vand, som træder i kraft i dag. Uanset hvor i landet man bor, som borger eller erhvervsdrivende, så lettes vilkårene - især i de mindre byer og bygder. I de bosteder, hvor der er størst prisnedgang, kan en familie med to børn spare op mod 8.000 kr. om året.

Også på boligområdet er vi i gang med reformer, som kommer til at være med til at give bedre muligheder for at bygge egen bolig på kysten. Nye lovgivninger både om andelsboliger og boligfinansiering kommer til gøre det mere attraktivt at bygge bolig til sig selv, særligt i de mindre byer og bygder.

Fra Naalakkersuisuts side synes vi det er vigtigt at forbedre forholdene på social- og boligområdet, samt for de handicappede og førtidspensionisterne. Der er gennemført mange reformer i de seneste år, som vil få stor betydning for mange mennesker fremover. Til sammen er der tale om initiativer, som har til formål at vi som samfund tager os bedre af de udsatte. Den megen snak om reformer er således ikke blot tom snak.

Mange i vores samfund sparer allerede i dag op til deres alderdom, til gavn for både den enkelte og for samfundet. Det gælder blandt andet ansatte på SIK-overenskomster; men der er stadig mange som ikke har en opsparing. Dette udgør et økonomisk problem for den enkelte og for samfundet. Et bredt flertal i Inatsisartut har derfor vedtaget loven om obligatorisk pensionsopsparing, der kommer til at gælde fra det nye år. Loven pålægger alle erhvervsaktive at spare op til deres pension. Mange vil på den måde få en økonomisk tryggere og bedre tilværelse som pensionister.

Det har været et gennemgående træk for Naalakkersuisut siden sidste valg, at vi gennem reformtiltag ønsker at skabe bedre fremtidsmuligheder for den enkelte og for familierne, at give alle gode muligheder for at bidrage til samfundets fortsatte udvikling og at øge selvforsørgelsen.

Det er min opfattelse, at Naalakkersuisut også i de kommende år skal fortsætte med reformtiltag, som giver bedre vilkår, både i forhold til udviklingen og i forhold til befolkningens hverdag. Vi kan fortsat gøre det mere attraktivt at uddanne sig og komme i arbejde, f.eks. ved at indføre et solidarisk beskæftigelsesfradrag, samtidig med reformer i offentlig hjælp og arbejdsmarkedsydelse.

Disse tiltag skal være med til at sikre, at de kommende års vækst og beskæftigelse så vidt muligt sker på basis af lokal arbejdskraft. Det vil både gavne befolkningen, virksomhederne og kommunerne og det kan være med til at mindske uligheden i samfundet.

Et vigtigt tegn på, at indsatsen virker er, at antallet af arbejdssøgende har været støt faldende siden 2014. I oktober 2017 er der således over 1.000 færre som er arbejdssøgende. Vi begynder at se effekten af den gennemgribende arbejdsmarkedsreform, hvor blandt andet indsatsen for de ledige i job-, vejlednings og opkvalificeringscenteret Majoriaq nu begynder at virke.

Jeg skal i den forbindelse citere Hans Lyng:

"Jeg ønsker at sige dette til de unge:
hvis du føler dig utilstrækkelig,
påtag dig en svær opgave.
Gennem dit arbejde vil ånden udvikle dig
og lede dig til sejr.

Hvor finder du disse kvaliteter som du stræber efter?
De findes i dig, og de skal bruges så de kan vokse!"

Vores børn er vort lands vigtigste ressource, og en af vores vigtigste opgaver er at give dem kærlighed og tryghed. Der er dog fortsat mange børn, som vokser op i hjem med omsorgssvigt. Vi har alle et ansvar til at forbedre børnenes vilkår, i Naalakkersuisut, i kommunerne, i virksomhederne og naturligvis ikke mindst i familierne selv.

Naalakkersuisut arbejder hele tiden på at forbedre mulighederne for vores børn og for en bedre indsats. I foråret sidste år var det muligheden for gratis misbrugsbehandling, der kom igennem. Senere kom der en ny lov om støtte til børn, som er inspireret af FN's Børnekonvention. Denne nye lov er central i arbejdet for at forbedre forholdene for socialt udsatte børn og unge. men også den nye alkohollov bliver en af redskaberne til at skabe bedre rammer om børn og unges fremtid.

Der er fortsat behov for yderligere indsats. Målet er langt fra nået. Men ved at have vedvarende fokus på børn og unges vilkår og ved fælles indsats, kan vi skabe resultater skridt for skridt, til gavn for vores børn og de næste generationer.

Jeg vil fremhæve et andet område, hvor der er behov for en stærk indsats. Vi har behov for større sammenhæng og fleksibilitet i uddannelsessystemet, for at få flere unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse. De unge har brug for en bedre faglig ballast fra folkeskolen, når de skal gennemføre en uddannelse. Derfor har Naalakkersuisut igangsat en Skole- og Uddannelsesreform, som skal bygge på en 12-årig skolegang.

Sammenhængskraften i vort land er styrket markant med Tele Greenlands forlængelse af søkablet. Det skaber nye muligheder for en stor del af befolkningen. Jeg ser også frem til færdiggørelsen af radiokædeudbygningen i 2018 og indførelsen af højere internet hastighed til byggerne. Vi vil derved næsten alle nu være forbundet til internettet med en højhastighedsforbindelse.

Udviklingen af ny infrastruktur vidner om et samfund, der ser fremad og et samfund, der skaber forbindelser mellem mennesker, erhverv og lande. I 2017 blev Sikuki Nuuk Harbour indviet og vi ser frem til at høste frugterne af denne investering, i form af bedre og billigere fragtbetjening ind og ud af Grønland.

Grønlands nuværende økonomiske situation er god. Vi har haft overskud i landskassen de seneste år, og kommunernes økonomi har været tilfredsstillende. Det skal vi være glade for, men vi skal også foretage kloge og fremadrettede investeringer, for at forberede os til en vanskeligere tid, med gradvist færre til at forsørge flere.

De offentlige investeringer skal skabe et godt fundament til at øge indtægterne i samfundet og mindske den meget store afhængighed af indtægterne fra fiskeriet. Det

er derfor positivt, at Naalakkersuisut og Inatsisartut står bag rammerne for finansieringen af første del af en moderne lufthavnsstruktur.

Lufthavne skal åbne os mere op for omverdenen, give flere muligheder for erhvervs- og turismeudvikling, samtidig med at de nye lufthavne skal skabe nye eksportmuligheder og arbejdspladser.

Investeringen i lufthavne skal også medføre, at de store årlige tilskud til servicekontrakter til passagertransport gradvist kan reduceres. Vi bruger i dag mere end 160 mio. kr. årligt på disse kontrakter, som kommunerne og borgerne egentlig er utilfredse med. Det er derfor, det haster med en varig og effektiv løsning.

Der er optimisme blandt turismeaktørerne, som har spændende planer om udvidelser og tiltag. Og det glæder mig at se de unges interesse for de guideuddannelser, der tilbydes på Campus Kujalleq. Jeg er ikke i tvivl om, at nogle af disse unge mennesker i fremtiden skaber egne virksomheder, der kommer til at leve af at servicere turister.

Fiskeriet er Grønlands vigtigste erhverv og kommer til at være det i mange år fremover. Derfor er jeg spændt på, hvad resultatet vil blive i Inatsisartuts arbejde med en ny fiskerilov. Lovforslaget har skabt store diskussioner i samfundet og medierne. Debatten er helt på sin plads, for det berører på forskellig vis mange mennesker og virksomheder i hele landet.

Naalakkersuisut arbejder fortsat på, at råstofindustrien skal bidrage til Grønlands økonomiske fremtid. Lave råstofpriser i mineindustrien har været en udfordring i en del år, men heldigvis er der nu tegn på, at udviklingen er ved at vende. Vi kan allerede mærke den stigende interesse, for i forhold til i 2016 er der i dag tre gange så mange efterforskningsaktiviteter.

Befolkningens behov for lokal medindflydelse og nærdemokrati har været i fokus siden kommunesammenlægningerne i 2009. Især har mange af de mindre byer i de nye storkommuner været ramt af et "lokalpolitisk tomrum", uden mulighed for lokalpolitiske prioriteringer. Selv i en kommune kan der være langt fra by til by. En af de direkte konsekvenser af debatten har været delingen af Qaasuitsup Kommunua. Den er nu delt op i Kommune Qeqertalik og Avannaata Kommunua. Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at ønske borgerne og kommunalbestyrelserne i de to nye kommuner alt mulig held og lykke fremover.

Derudover, for alle kommuner, ønsker Naalakkersuisut at genetablere nærdemokratiet i kommunerne. Som konsekvens af en lovændring skal alle kommuner i år have valgt lokaludvalg i alle byer i kommunerne, samtidig med at bygdebestyrelserne skal have flere beføjelser.

I Naalakkersuisut mener vi, at det er vigtigt med gode diplomatiske forbindelser til vores nærmeste nabolande og til strategiske forbindelser, som vi handler med. Derfor er jeg glad for, at vi i løbet af 2018 får etableret en Grønlands Repræsentation i Reykjavik på Island.

Vi har en stærk tradition her i Grønland for at fejre højtiderne med familien og nære venner og mindes året der gik. Vi har landsmænd, som må opholde sig i udlandet af forskellige årsager. De er måske på uddannelse, på hospitalet, på søen eller har bosat sig et sted ude i den store verden. Vores tanker går naturligvis til dem i denne tid. Vores tanker går også til dem, som har mistet deres kære, og som må fejre højtider i sorg og afsavn.

Her i nytåret vil jeg på vegne af Naalakkersuisut og befolkningen sende en hilsen til Hendes Majestæt Dronningen og Den Kongelige Familie. Jeg vil desuden sende en hilsen til Folketinget, den danske regering, det færøske Lagting og Landsstyre samt de danske og færøske folk.

Når jeg ser tilbage på året der er gået er der én begivenhed, som står særligt klart. Katastrofen i Nuugaatsiaq og Illorsuit var tragisk for mange mennesker, og konsekvenserne for de berørte borgere er ubegribelige for mange af os.

Fire personer mistede livet. Æret være deres minde.

Andre har måttet forlade en elsket bygd og hjem. Der ligger stadigvæk et stort arbejde foran os alle, for at sørge for, at de berørte familier får etableret en god hverdag og tilværelse med daglige gøremål og tryghed. Det arbejde er heldigvis godt i gang.

Midt i den tragiske katastrofe har det varmet at se og være med til, at vi kan overkomme meget når vi står sammen. Frivillige folk, institutioner og myndigheder stillede sig selv til rådighed for at støtte og samarbejde i hele hjælpearbejdet. Tak alle, for jeres indsats.

Når folk viser sammenhold på den måde, giver det mig håb for fremtiden. Vi skal tro på fremtiden, også selv om vi nogle gange ser dystre tider foran os, skal vi tro på, at vi har en lys fremtid. Vi har skabt de spor, vi skal følge, for at komme hen mod en lysere fremtid. Det vi som folk skal blive bedre til, er at tro på os selv. Vi kan, når vi alle hjælper hinanden, vi har ressourcerne til det, vi har styrken til det, lad os løfte i flok. Det er alle vores pligt.

Kære medborgere...

Vore forældres generation, som i mange år har fungeret som vore ledestjerner, begynder nu at falde bort på grund af alder. Det er nu vores generations pligt som

ledere at danne kærlige og trygge rammer for alle. At være rollemodeller for vore efterkommere. Dette har generationerne før os således også indprentet i os.

Vi skal have fokus på at skabe den vækst og udvikling, vi alle ønsker for vort land. Men vi skal gøre det sammen, ved at støtte og bakke op om vores børn og hinanden i stedet for at fokusere på hinandens fejl og mangler.

Jeg har citeret Augo Lynges digt før. Jeg gør det igen, for det har stadig relevans:

Lad os ikke blive nedslået, hvis de fejler en gang,
Lad os ikke blive nedslået, hvis de fejler igen,
De skal ikke tabe!
De skal vinde!
For dem selv! Og for os!
Vi medborgere skal forsvare dem,
De skal vinde!

Med de ord vil jeg ønske alle borgere i Grønland et velsignet og lykkebringende nytår.

Må Gud velsigne vort land og befolkning.